

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
 Negyedévre, 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

A király születésnapja.

Bécs, aug. 18. A király születésnapját az összes templomokban megünnepelték.

Budapest, aug. 18. Ma az összes templomokban hálaadó istentisztelet volt. A Mátyás templomban Vaszary hercegprimás nagy segédlettel celebrált, az összes Budapesti időző notabilitások jelen voltak.

Pétervári, Róma, Szófiából sürgönyzik, hogy Ferencz József király 71-ik születésnapja alkalmából istentiszteletek voltak.

Berlin, aug. 18. Nord. Allg. Zeitung Ferencz József ő felsége 71-ik születésnapja alkalmából a következőket írja: Mint minden esztendőben, ugy ez alkalommal is a birodalom minden részében a lovagias fejedelem, császáruk hűséges barátja és Németország fenkölt szövetséges társa iránt való szívből fakadó jókívánásokkal fognak megemlékezni a mai napról.

Nagyvárad, aug. 18. Ma a templomokban hálaadó istentisztelet volt. Délben Schlauch püspök nagy ebédet adott, amelyre a hatóság és katonaság képviselői meghívtak. Ebédközben Schlauch nagyhatású hazafias pohárköszöntőt mondott.

Pécs, aug. 18. A város lobogódiszben. A vártemplomban Heteyi Sámuel püspök misézett fényes segédlettel.

Nagybecskerek, aug. 18. A király születésnapján a várost fellebogózták. Az összes templomokban istentiszteletet tartottak.

Nyíregyháza, aug. 18. A király születésnapja alkalmából a templomokban hálaadó istentisztelet volt.

A szultán barátsága.

Budapest, augusztus 18. A szultán tegnap Calice nagykövetet kihallgatáson fogadta és Ferencz József király iránt érzett benső barátságának és tiszteletének adott kifejezést.

Életlen leány.

Budapest, augusztus 18. Szakolczi Julianna káposztásmegyeri születésű 17 éves leány az éjszaka a Felső rakparttól a Dunába ugrott. Az öngyilkossági szándékot azonban észrevette egy néhány ember, a parton levő mentő csónakban a fuldokló leány után evezett s még élve kimentette. A mentők részesítették az első segélyben, de miután komolyabb baja nem történt, nem szállították a kórházba.

Felhős akadás.

M. Sziget, augusztus 18. Kis-Bocskó községben, Máramarosmegye, e hó 15-én óriási felhőszakadás volt. Az áradat több lakóházat megsemmisített.

Meggyilkolt apa és fiu.

Barcs, augusztus 18. A somogy-megyei Háromfa községben 16-án reggel meggyilkolva találták Kucsó József földmivest és 9 éves fiát. Az orvosi vizsgálat baltával ejtett sebeket konstataált. A csendőrség nyomoz.

Elmeradt diszszemie.

Budapest, aug. 18. A király születése napján évente szokásos katonai diszszemlét ma kellett volna megtartani a Vörösmarty t. A hadtestparancsnokság minden előkészületet megtett a parádéra, a jegyeket is kiosztotta s ma reggel ezer számra tódult a közönség Budára. A villamosok, a csavargözösök csak úgy ontották az embereket, akikre azonban kellemetlen csalódás várt. A hadtestparancsnokság még tegnap este lefuvatta a diszszemlét, mert a tegnapi nagy esőzés miatt a Vörösmarty földje annyira átázott, hogy a nagy katonai kivonulást nem lehetett volna megtartani. A sok ezer ember egy része csalódottan tért vissza a pesti oldalra, a másik része pedig felment a Mátyás templomban tartott hálaadó isteni tiszteletre. A vörösmarty Szirmay Andor ker kapitány ügyelt fel a rendre nagy számú lovas és gyalogos rendőreivel.

Kifogott holtestet.

Budapest, augusztus 18. Ma reggel az új országház előtt egy 20—25 évesnek látszó női holtestet fogtak ki a Dunából. A holtestet már 4—5 napja lehet a vízben, mert teljesen a feloszlásnak indult. A törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

VIDÉK.

Százéves község. Végvárról teleg-ráfálják: Temes vármegyének egyetlen tiszta magyar ajku községe, Végvár, e hó 25-én ünnepli meg fenállásának századik évfordulóját. Az ünnepélyre nagy előkészületeket tesznek.

Halál a forró vízben. Nagylétei tudósítónk szomorú esetről ad hírt. F. J. ottani birtokos ligeti birtokán egyik család Gablucz János neje krumplifőzés után a mintegy 10 liternyi forró vízzel telt edényt a konyha földjén hagyta. A vele egy konyhán levő Nagy S. dohányos 3 éves fia megijedt valamitől és az udvarról befutott a konyhába. Hirtelen neki szaladt a forró vízzel telt edénynek és bele esett

s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy 24 órai szenvedés után a mai napon meghalt. Természetesen feljelentették az esetet s a gondtalan asszony ellen megindították a törvényszéki vizsgálatot.

Felavatás és a kütetői a Ludovika akadémiában.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 18.

Fényes ünnepség folyt le ma délelőtt a Ludovika akadémiában. Ma avatták tisztekké az intézet akadémiájának és tisztképző tanfolyamának végzett növendékeit. Kettős volt ez a mai ünnep azért, mert a mai nappal szűnt meg az intézet tisztképző tanfolyama és mert ma léptek ki először mint hadnagyok az 1897. XXIII. t. cz. alapján alapított Ludovika akadémia három éves tanfolyamának növendékei.

Az ünnepség délelőtt tízenegy órakor kezdődött az intézet kápolnájában, hol Kisfaludy Sándor lelkész hálaadó istentiszteletet tartott. Az istentiszteleten a növendékek, a tanári kar és igen nagyszámú, előkelő közönség vett részt. Mibe után az ünnepség többi része a kertben, az épület előtti téren folyt le. Az épülettel szemben állottak fel az akadémia és a tisztképző tanfolyam növendékei; a honvédszenekar, az akadémia I-ső és II-od éves növendékei zászlóval és a tanári kar, baloldalt a nagyközönség foglalt helyet.

Pontban háromnegyed 12 órakor háromszoros kürtszóval jelezte a kürtös Fejérváry Géza tábornagy, honvédelmi miniszter érkezését. A zenekar rázendített a „Gott erhalte“-ra és a csapatok tisztelegtek. Fejérváry kíséretében voltak: Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, Czibulka Hubert altábornagy, a közös hadsereg képviselői Klobucsár Vilmos altábornagy honvédségi adlatus, Csesznák Benő, Bihar Ferencz altábornagyok, Csálány Géza, Taris József tábornokok, Fortler Béla, Biró Mihály, Álgya Sándor ezredesek, Véber Dorján és Braun József alezredesek. Fejérváry kíséretével végigvonult a csapatok előtt és aztán a baloldalra vonult. Köréje gyülekeztek a tisztek és a növendékek.

A zászlótartó előállott a zászlóval és Kisfaludy Nándor honvéd plébános szép beszédben méltatva a mai nap jelentőségét, rámutatott a zászlóra, melyre majd fel kell esküdniök és a melyet mindenkor követni fognak, háboruban vagy békében is készek legyenek életüket és véréket feláldozni érte.

Nyári Sándor vezérkari ezredes, az akadémia parancsnoka üdvözölte ezután a növendékeket az intézet sikeres befejezése és hadnagyokká, illetőleg tiszthelyertesekké való kinevezésük alkalmából a tanári kar összessége részéről is. Megemlékezett a zászlószentelésről, amelynek nemrég tartották meg ünnepét és kiemelte, hogy ma újabb örömmünnepet ül az akadémia. A fa — ugymond — amelyet a honvédelmi miniszter gondos keze ültetett: elő szép

„Bika kávéház.”

Van szerencsém a n. közönséget értesíteni, hogy a mai naptól fogva **Chasselas blanche és rouge** fajú kiváló zamatu csemegeszőlő lesz felszolgálva. Ezeknek megízlelésére számos látogatást kér az „Arany Bika” szálloda bérlo társaság üzemeltetője

A diszebédén csupán egyetlen felköszöntő volt. Dr. Wolofka Nándor tartotta a királyra. A hazafias toaszt nagy hatást tett s utána az egész társaság állva énekelte a Hymnuszt. A diszebéd a Magyar testvérek kitűnő zenéje mellett délután négy óráig tartott.

* Képviselő jelölés. Hajdu-Böszörményben a függetlenségi és 48-as párt kiküldött s képviselőjelölő bizottsága tegnap tartotta meg jelölő ülését. A bizottság tudomásul vette Szinay Gyulának, a kerület eddigi képviselőjének értesítését, hogy jelöltséget nem vállal s maga helyett jelöltül Hentaller Lajost ajánlotta. A bizottság bizalma azonban dr. Benedek János debreczeni ügyvéd felé fordult s elhatározták, hogy a pártgyűlés előtt öt fogják jelöltné ajánlani. Ez esetben dr. Benedek János lesz a függetlenségi párt jelöltje, míg a szabadelvűek gróf Degenfeld Pál köré csoportosulnak.

* A katonák és az aratás. Régi panasz volt, hogy a katonasághoz bevonult legényeknek a gazdaságtól való elvonását nagyon megsínylette a mezőgazdaság különösen aratáskor, amikor az erőteljes és dolgos kezekre ugyancsak szükség van. E régi bajon jövőre segíteni fog a honvédelmi miniszter, a ki már megállapodott a közös hadügyminiszterrel az iránt, hogy a jövő év augusztus elsőtől tizenötödikéig azokat a legényeket, akik aratni akarnak, haza eresztik. Az üdvös intézkedésben csak az a kár, hogy pontosan megszabják az időt, mikor mehet a legény haza, holott egyes vidékeken korábban, mássutt később aratnak.

* Lop s a ha óhíntánál. Tegnap a hajóhíntánál lopás történt. Egyik vídám hínázó leejtette 28 koronával telt tárczáját. Izsák Sámuel foglalkozás nélküli egyén felkapta és elugrott vele. Üldözöbe vették és a Kossuth-utca egyik házának udvarán a szemetes ládába menekült üldözői elől. Onnan is előhúrták és a rendőrséghez kísérték. A pénz megkerült, de Izsák nem szabadul meg a büntetés elől.

* Letört bimbó. Fogel Gyula órási, Lilla, Katicza nevű kis leánya meghalt s ma délután 3 órakor temetik a Szt Anna-utca 30. sz háztól.

* A debreczeni gazdasági egyesület és a képviselőválasztások. A bars megyei gazdasági egyesület átiratot intézett a debreczeni gazdasági együlethez, amelyben arra hívja fel, hogy a következő képviselőválasztáson csak oly képviselőre adja szavazatát, akiben garanciát nyer, hogy a földművelők érdekeit megvédi. A gazdasági egyesület ki mondta, hogy politikával nem foglalkozik, de mindenesetre elvárja minden képviselőtől, hogy az agrár érdekeket is szem előtt tartsa. A békésmegyei gazdasági egyesület hasonló tartalmu választ adott.

* Megszökött hentes inas. A máramaroszigeti rendőrség tegnap táviratban értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy Grenchner Imre 16 éves barna, fekete szemű és haju, nyulánk termetű, tojásdad arcú hentes inas a ma reggeli vonattal gazdájától — valószínűleg nagyobb mennyiségű pénzzel megszökött. Mivel a hentes inas Debreczen felé vette útját, az esetben, ha ide jött volna, kéri a máramaroszigeti rendőrséget, hogy tartóztassák le. A nyomozatot megindították.

* Nagy betöréses lopás. Az éjjel nagy betöréses lopás történt a sámsoni és hadházi ut között fekvő Nagy Gábor féle tanyán, ahol a tanyás Czérpes Ferenczet károsították meg. Czérpes nem volt otthon s a tettesek feltörték ajtót, ablakot, kiszedtek falat és benn a lakásban is alaposan garázdálkodtak; párnákat, dnyhákat és lepedőket vittek magukkal. A helyszínén nyomban vizsgálatot tartott Bardócz rendőrbiztos és a lányomokból konstata, hogy a tettet többen hajtották végre, akik között gyermekek is voltak. Még az éjjel megindított nyomozat eddig nem vezetett eredményre.

* Gyümölcsküldemények postai szállítása. Hegedűs kereskedelmi mizster rendelettel intézett valamennyi postahivatalhoz, a melyben felhívja őket, hogy a gyümölcszállítási idény beálltával a gyümölcsöt, főleg a szőlőt tartalmazó csomagokkal a legkíméletesebben bánjanak, azokat ne dobálják, ne halmozzák rendszertelenül egymásra, hanem a gyümölcskosarakat fenékel lefelé kétoldalt fogják s így ferdén adják óvatosan kézzel-kézre, a kosarakat ne ferdén oldalvást vagy élükre állítsák, hanem fenékel lefelé s lehetőleg a többi küldeményektől elkülönítve helyezték el, kerüljék a rakásra való felhalmozást, ne hogy a küldemények összenyomódjanak. A kerületi biztosoknak s mozgóposta főnökségnek pedig kötelességévé teszi a rendelet végrehajtásának szigorú ellenőrzését.

* Iskolai értesítés. Az ág. hitv. evang. elemi iskolában a beiratások f. évi szeptember hó 2-3. napjain fognak megtartatni a Miklós-utcai 3. sz. a. levő iskolai helyiségben. Felkéretnek a t. szülők, hogy tanköteles gyermekeiket a jelzett napokon d. e. 9-10 óra, d. u. 3-5 óra között beiratni el ne mulasztják. Tandij egy egész évre egyházi adófizetők részéről 8 korona, egyebektől 12 korona. A tandíjon kívül a felvételkor 50 fillér fizetendő értesítőre és tanítói nyugdíjra. Vagyontalanok tandij elengedésért folyamodhatnak. Az iskolai év szeptember 4-én veszi kezdetét istentisztelettel. Debreczen, 1901. aug. 17. Materny Lajos főesperes, iskolaszéki elnök.

* Halálozás. Dr. Varga József, városunk szülöttje — Beregszász város egyik törvényszéki bírója meghalt — holttestét a mai napon haza szállítják. — Temetése holnap azaz 20-án délután 3 órakor lesz.

* Tanítóválasztás. A debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközségi iskolaszék f. hó 18-án ejtette meg a tanítók választását. Megválasztottak: Klein Márton balyoki tanító és Krausz Józsa érmihályfalvai tanítónő, kik már szeptember 1-én állásukat elfoglalják.

* A 39-ik ezred Nagyváradon. A debreczeni 39-ik gyalogezred három zászlóalja négy törzstiszt és 36 tiszt vezetésével a hó 23-án Nagyváradra érkezik. Négy napig marad ott az ezred s ez idő alatt tüzérszárnyában lesz elszállásolva. Nagyváradról a 37-ik ezreddel párhuzamosan vonul Csermő felé, hol a nagygyakorlatok tulajdonképpen kezdődni fognak.

* Csomoge szőlő. Állandóan frissen felszolgálva, kitűnő szép schasellas szőlő áll a nagy közönség rendelkezésére a Bika kávéházban.

SZÍNHÁZ.

* Műkedvelők operett előadása. Debreczeni iparos ifjabból alakult műkedvelő-társaság, sikerült jótékonycélu műkedvelő előadást rendezett tegnap a Margit-fürdő disztermében. A terem ugyan félig sem telt meg, de ezzel szemben nagyobb volt az anyagánál a szép erkölcsi siker. Ifj. Sallay Mihály nagy hatásosan szavalta el Kossuth Lajos „Siri álma”-címmű költeményét. A paraszkiasszony, Berczik Árpád 3 felvonásos énekes népszínművét, dicséretes buzgalommal adták elő. Különösen jól játszották a főbb szerepeket. Böszörményi Juliska, Tatár Erzsike, Pócsi Mariska, Imre István, Zöld Mihály és Menyhárt Lajos. A műkedvelő-előadás legérdekesebb része a Varázshegedű egy felvonásos kedves zenéjű operette előadása volt. A közönséget kellemesen lepte meg, hogy ezt a várakozást felülmúló előadásban adták elő Ugy a rendező Debreczeni Sándor mint partnerei, Imre Erzsike és Nyiri János szépen énekeltek és ügyesen alakítottak. A népszínmű előadása közben Kovács László debreczeni bankhivatalnok legújabb nótáit is énekelték a szereplők. A szerzőt többször kihívta a közönség. Előadás után Kiss Béla közreműködése mellett táncmulatság volt.

CSARNOK.

A talizmán.

(Folytatás.)

— Erzsike sok jót tett velünk — érvelt mellette Helén. Ha ő nincs, ki tudja összevezet-e bennünket így a sors, mint ahogy összevezetett. Mert hiszen Erzsike volt az, aki minket Miska előtt ajánlatba hozott, hogy a lakás takarítását bízzák reánk. Ha nem úgy történik a dolog, nem találkozunk s mi még ma is reménytelenül élünk nyomorúságunkban.

— Igaz! Igaz! — mondogatta közbe a kapitány.

— Nos tehát ha ez így van, akkor nincs okunk gondolkozni a határozaton. — Erzsike a Miska jegyese s az a szegény jó lelkű leány, akinek rokonszenve és nemes érzülete máskor is talált módot, a minehez helyzetünkben a vigasztalásra, nem érdemelné meg, hogy Miska miatt az ő szívet keserítsük meg. Én azt mondom, hogy bosszúnk szabadon Miskát. Ha neki nem szerezhettünk örömet úgy ahogy szándékunkban volt, akkor legalább az ő áldott lelkű menyasszonyát se keserítsük meg.

A kapitány nagy örömmel hallgatta, hogy milyen szépen kél Helén a házmester leány pártjára s mint védelmezi meg a jegyését. Alig végezte szavait, nem állhatta meg, hogy hozzá ne siessen s lelkesülten ne csókolja meg a szép asszony kezét.

— Helén! Ön valósággal angyal, akit szárnyak nélkül küldött a földre végzete. Szinigazságot beszélt. Mi ellenségünkkel leszámoltunk s a boldogságunkhoz nincs szükség arra, hogy a Miska tévedésével szemben is elégtételt szerezzünk magunknak. Sokkal hozzánk méltóbb lesz a nemes bosszu Kövel dobott meg bennünket, mi azt vissza dobjuk kenyérrel. A mi boldogságunkhoz ilyen nemes cselekedet illik.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Eladó Deák Ferenc-utca 26 sz. ház jóforgalmu italméréssel elköltözés miatt.

8 drb. Első debr. Takarékpénztári részvény eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Papirkereskedésbe tanuló fizetéssel felvétetik. Komáromy J., Stenczinger ház.

A legkitünőbb faj feltűnő finom cukor dinnye kapható Vársy József kereskedésében.

Katona keztyű jó minőségű, javított, 6 fillér szög 37 szám. Péterfia. (8kr.)

Seprű, hazai gyártmányu ruha-, haj- és fogkefék, mindennemű háztartás keféruk gyári raktára Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Amerikai Mahagóni festék és padló-lack kapható Neumann és Weisz Hatvan u. 5. festék raktárában.

Köhögesnel legjobb a Borsy főle Pemeteti cukorka. Kapható Borsy-cukrárszékében és Jóna és Jóna árak üzletében. 1 dohoz 20 fillér.

Értesítés. Varrógép és kerékpár üzletemet Piacz u. 83. sz. alá (Geréby ház) helyeztem át. Deutsch Ede.

Igyunk ebesi arézi adító vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Zongora tanítást s kisebb lányok tárgyakból is tanítást vállal szeptembertől családnál egy ref vallásu harmad éves tanítónőképezdei növendék, teljes ellátásért, vagy megfelelő díjazásért. Czim a kiadóhivatalban.

Csemege szőlő,

nemes faj sárga dinnye, kantalup befőzésre, pergament és fajkörték. arany alma kapható Czeglédy és Polgár csemege üzletében. 5 kg. posta kosár vételnél árengedmény.

Cséplogép-részek,

Lendkerék (különféle nagyságban) manometer (feszítő), egészen új. Ajtók, ablakrácsok, csatornarácsok, más építkezéshez való

vastargyak

különféle kovácszerszám: Salküllök, fújtató, vasesztergapad szerszámaczel

kompozíció.

Kijavított takaréklüzhelyek igen mérekei árban kaphatók

KLEIN JAKAB

őcska vasüzletben, főtűzde udvar. Őcska vas és fémek a legmagasabb árban veszek. Telj. kijavított

vetőgépek

13. 15. 17. és 21 soros feltűnő olcsó árban. előnyös fizetési feltételek mellett

Minden külföldinél jobbak!

és olcsóbbak.

a „Debreczeni vasöntöde és géplakatosság!

aranyéremmel kitüntetett

kutshivattyui, borsajtói

és szőlőzúzó gépei!

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hatházi-utcában

KITÜNŐ FAJ

és csak érett

csemege szőlő kapható

Kardos László

csemege szőlő telepéről ára különként 25 kr. Megrendelhető Kardos László üzletében, mefehon 113. vagy a Kardos villában Si-Touyi-ut 11. Telefon 114. Házhoz szállítás.

A nyári idényre

legmegbízhatóbb elsőrangú gyaraktól szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,

önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülekeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,

sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befőző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és dísz-árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 75

Melyik a legjobb szépitő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, felérré. üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, rem. zsizoz, teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszerárában, Debreczenben.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárában.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczar.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszertára Debreczenben (Tisza palota)

Debreczen 1901, Nyomatott a város könyvnyomdájában.